

ПРОГРАМА ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

в АГРАРНОМУ КОЛЕДЖІ УПРАВЛІННЯ І ПРАВА ПДАА

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

1. Виховувати у студентів любов до свого народу, його мови, традицій, народних ремесел.
2. Виховувати любов до праці, почуття дбайливого господаря свого коледжу, бережливе ставлення до майна закладу.
3. Вчити студентів вчитись, виховувати почуття відповідальності за доручену справу.
4. Виховувати бережливе ставлення до природи, дати елементарні знання з екології.
5. Виховувати студентів на принципах християнської моралі.
6. Здійснювати правове виховання студентів, ознайомлювати з правовою відповідальністю, окремими статтями Кримінального кодексу України.
7. Привчати студентів до систематичного читання періодичної преси, перегляду телепередач, з наступним обговоренням цих матеріалів на інформаційно — пізнавальних годинах.
8. Зміцнювати здоров'я студентів, добиватися сумлінного ставлення до занять фізичним вихованням, спортивних секцій, ранкової фізкультури.
9. З метою вивчення природи рідного краю організовувати екскурсії і походи, прокладати «екологічні стежки».
10. Виховувати повагу до вчителів, старших, батьків.
11. Активізувати роботу студентів у напрямку: «Земля моя — земля моїх батьків».

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГА — ВИХОВАТЕЛЯ

Важлива роль у розв'язанні багатогранних завдань національного виховання студентської молоді належить викладачу – кураторові навчальної групи.

Найважливіші функції педагога-вихователя, куратора групи:

1. Інформаційна. Педагог виступає носієм, зберігачем наукових знань з теорії і методики виховного процесу (знання закономірностей, принципів, предмета, об'єкта, засобів виховної діяльності). Саме куратор групи повинен акумулювати духовні знання, бути для студентів джерелом досвіду, різноманітної інформації, яку при необхідності може одержати кожен вихованець.

2. Організаторська. Куратор — організатор взаємодії в студентській групі. Він сприяє створенню системи взаємо залежностей між вихованцями, що визначають, породжують певні відносини даної особистості до інших людей, праці, суспільства, самого себе. Куратор групи — організатор різних виховних програм, суть яких залежить від особливостей різних категорій студентської молоді.

Організаторська функція полягає в умінні залучати студентів групи до різних видів виховної діяльності: пізнавальної, що збагачує уявлення студентів про навколишню дійсність; суспільне корисної, спрямованої на загальну користь і благо; ціннісно-орієнтаційної, яка розкриває студентам духовні та матеріальні соціальне значущі цінності й орієнтує на них їх поведінку; художньо-творчої, що дає студентам можливість реалізувати індивідуальні творчі задатки та здібності; вільного спілкування, організації дозвілля студентів.

3. Стимулююча. Спрямована на створення розвиваючого середовища, атмосфери психолого-педагогічної підтримки в групі, що повинно сприяти самоутвердженню, самореалізації потенціалу можливостей молодшої людини.

Полягає у своєчасному виявленні зрушень на краще в розвитку кожного студента групи і відповідному заохоченні його до наступних корисних дій і вчинків.

4. Навчаюча. Реалізується шляхом навчання студентів, засобами аналітичної, проектувальної, комунікативної, організаційної діяльності з тим, щоб вони добре орієнтувались у пізнавальній та профорієнтаційній ситуаціях.

5. Дослідна. Полягає у спостереженні за діяльністю студентів, діагностиці рівня вихованості особистості та складання програм її випереджувального розвитку; інтерес до вихованця, його внутрішнього світу, захопленість людиною в цілому, потреба пізнавати її є природною для справжнього вихователя-дослідника.

6. Спрямовуюча. Націлює студента на правильний життєвий шлях своїм моральним життям і мудрими порадами, а також створенням гуманних взаємостосунків серед студентів, дає моральний дороговказ, приклад для наслідування своїм вихованцям. Одночасно куратор виступає і в ролі консультанта, який надає при необхідності допомогу в саморозвитку кожній молодій людині. Спрямовує її діяльність, спираючись на природні дані вихованця, пробуджує його задатки, здібності.

7. Соціальна. Передбачає вивчення вихователем об'єктивних і суб'єктивних чинників, які впливають на розвиток особистості; вироблення навичок соціальної поведінки, спрямованих на успішне включення юнацтва в структуру сучасного життя і виробництва.

8. Координаційна Полягає у спрямуванні куратором групи виховних зусиль усіх педагогів, батьків і представників громадськості на позитивні результати у вихованні студентів. Куратор групи передусім домагається, щоб педагоги, які працюють з студентами групи, керувались єдиними вимогами до них, здійснювали індивідуальний підхід. Куратор вивчає особливості навчально - виховної роботи викладачів, ознайомлюється з їх вимогами та стосунками із студентами, обмінюється думками щодо поведінки окремих студентів, методів впливу на них. Об'єднання та спрямування виховної діяльності — найважливіше завдання куратора.

Успіх виховної діяльності куратора групи залежить також від того, наскільки тісно він співпрацює з батьками студентів, від зв'язків з підприємствами, господарствами та установами, де проходять студенти практику.

Здійснення функцій куратора групи пов'язане з рядом обов'язків:

- всесторонньо і глибоко вивчати запити, нахили, побутові умови життя студентів групи;
- вести цілеспрямовану роботу з удосконалення підготовки спеціалістів для галузі;
- виховувати свідоме ставлення до навчання, праці, обраної професії;
- бережливе ставлення до матеріальних цінностей; повага до законів України;
- формувати демократичний світогляд, національну свідомість, громадську позицію, патріотизм, високі моральні якості;
- організовувати проведення виховних заходів; сприяти організації студентського самоврядування;
- сприяти участі студентів в олімпіадах, конкурсах із спеціальності, клубах за інтересами, предметних гуртках;
- організовувати роботу з підвищення культурного рівня студентів;
- вести облік та аналіз успішності, відвідування занять студентами групи, організовувати надання допомоги невстигаючим і своєчасно інформувати батьків;
- підтримувати постійний зв'язок з батьками, планувати і організовувати спільну виховну роботу;
- вести встановлену навчальним закладом документацію куратора групи (журнал куратора навчальної групи, особові справи, плани роботи тощо);
- постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Україна вступила у новий етап історичного розвитку — суверенна держава, яка будує соціальне орієнтовану ринкову економіку, розвиває демократичні суспільні відносини, інтегрується у європейську і світову спільність.

Виховна робота у групах Аграрного коледжу управління і права ПДАА коледжу будівництва та дизайну здійснюється на засадах демократизму, використання виховного потенціалу студентського самоврядування і спрямовується на забезпечення гармонійного цілісного розвитку особистості, здатної до самостійного мислення, суспільного вибору та життєдіяльності в самостійному житті.

Виховання здійснюється в матеріальній, духовній, соціальній сферах та в природному середовищі.

Основними напрямками виховання є забезпечення:

- толерантної поведінки студента в соціальному середовищі;
- дієвої пошани і любові до своєї родини, нації, держави;
- дотримання демократичних цінностей;
- готовності до створення міцної сім'ї;
- здатності адаптуватись до нових умов життя.

Забезпечення гармонії між людиною і природою досягається в процесі виховання за двома напрямками:

- ведення здорового способу життя і формування культури здоров'я;
- бережливе ставлення до природи.

Завданнями виховання в навчальній групі є:

- підготовка національно свідомої інтелігенції, оновлення і збагачення інтелектуального генофонду нації, примноження культурного потенціалу, який забезпечить високу ефективність діяльності майбутніх спеціалістів;
- виховання майбутніх спеціалістів авторитетними високоосвіченими людьми, носіями високої загальної, політичної, правової інтелектуальної, соціально-психологічної, естетичної, фізичної валеологічної культури;
- створення умов для вільного розвитку особистості, її мислення, загальної культури, залучення до різних видів творчості .
- Усі форми, які використовуються у вихованні молоді, мають гуманістичну спрямованість, зорієнтовані на особистісне вдосконалення і різнобічний розвиток.

Індивідуальні форми виховання передбачають психолого-педагогічний супровід, допомогу і підтримку в становленні молоді людини як індивідуальності, особистості та громадянина України.

Групові форми виховання спрямовані на формування комунікативних умінь вихованців, збагачення їх соціального досвіду, розвиток творчих здібностей, створення умов для їх самореалізації та самоствердження, гармонізації інтересів особистості та колективу.

Масові форми виховання спрямовані на формування у молоді громадянськості, національної свідомості, мотивів соціально значущої діяльності (миротворчої, природоохоронної, фізкультурно-оздоровчої, спортивної, художньо-естетичної, дозвіллевої тощо).

Виховання здійснюється диференційовано, відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей вихованців, їх сенситивних і психофізіологічних особливостей, у різноманітних організаційних формах, які забезпечують функціонування безперервного виховного процесу.

Організаційні форми виховання постійно вдосконалюються і збагачуються за рахунок співпраці виховних інститутів з культурними, спортивними, медичними, юридичними установами району, релігійними конфесіями, громадськими організаціями.

Дозвілля є важливою сферою соціалізації особистості. Особистість набуває ціннісних орієнтацій, знань, досвіду не лише за умов систематичного навчання, а й у процесі спілкування, відпочинку, розважально-ігрової діяльності за інтересами.

Тому прагну, щоб дозвілля було змістовне, було сферою самореалізації, розкриття творчого потенціалу особистості, провідною метою діяльності навчального закладу.

Специфіка педагогічного процесу в організації дозвілля полягає в інтеграції виховної, рекреаційної і розважально-ігрової функції в процес його організації.

Велику увагу приділяю соціально-правовому захисту студентської молоді. У коледжі забезпечується право на життя та охорону здоров'я через навчання та виховання, проводиться просвітницька робота з питань профілактики тютюнокуріння, алкоголізму, наркоманії, ВІЛ/СНІДу, забезпечення репродуктивного здоров'я.

Психолого-педагогічне забезпечення виховного процесу мені допомагають здійснювати педагогічні працівники, керівники гуртків (клубу, студії, секцій, об'єднання тощо), які мають відповідну фахову освіту і за своїм статусом належать до педагогічних працівників.

З процесом навчання молоді, опанування основних наук, багатством національної, світової культур нерозривно поєднано процес національного виховання, стрижнем якого є національна ідея, що покликана об'єднати, консолідувати український народ, сформуванню життєву позицію людини, допомогти їй у становленні, як особистості, як громадянина України.

При розробці плану виховної роботи коледжу використовуються Конституція України, Закон України «Про освіту» (з змінами і доповненнями), «Про фізичну культуру і спорт», Державною національна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Національна програма «Діти України», Програма правової освіти населення України, Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні, Конституція України, Загальна декларація прав людини.

Основна мета планування виховної роботи забезпечити науковий підхід до виховного процесу і таку його організацію, яка дозволить визначити оптимальні шляхи і способи педагогічного впливу на студентів.

Система планування виховної роботи в коледжі :

- план куратора групи;
- план методичного об'єднання кураторів груп;
- план роботи бібліотеки;
- план роботи вихователів гуртожитків;
- план роботи заввідділення;
- план роботи голів циклових комісій;
- план роботи студентської ради коледжу і гуртожитку;
- план роботи Ради з профілактики правопорушень;
- план роботи гуртків; план роботи клубів за інтересами

СКЛАДАННЯ ПЛАНІВ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗА НАПРЯМКАМИ

1. Організаційна робота

1.1. Планування роботи

- розробити та затвердити план виховної роботи в групі;
- провести анкетування студентів з метою виявлення їх творчих здібностей, діагностики темпераментів, оцінки рівня особистості, світогляду та діагностування вихованості студентів;
- ознайомитись з особовими справами студентів (I курс);
- добір інформаційних матеріалів та завдань для здійснення різних форм виховної роботи (об'єктивні дані про батьків та студентів);
- планування проведення батьківських зборів.

1.2. Адаптація студентів

1.2.1. Адаптація студентів нового прийому

- провести розселення студентів у гуртожитках з урахуванням їх побажань;
- Свято знань;
- лекція на тему «Я — громадянин України»;
- зустріч батьків та студентів з адміністрацією коледжу;
- збори по групах та бесіди про Статут навчального закладу, історію коледжу, традиції та правила внутрішнього розпорядку;
- ознайомлювальні екскурсії по коледжу та місту;
- анкетування студентів;
- початок ведення «Літопису групи», фотографування групи.

1.3. Адаптація студентів старших курсів та випускників коледжу до роботи в умовах ринкової економіки

- інформувати підприємства про успішність студентів, які навчаються за держзамовленням;
- провести анкетування випускників та їх батьків;
- участь у конкурсах «Кращий за професією»;
- відкритий захист творчих робіт, курсових та дипломних проектів;
- екскурсії на підприємства, у фермерські господарства;
- скласти списки студентів, які бажають працювати під час літніх канікул для бронювання робочих місць у господарствах;
- науково-практична конференція за результатами практик.

2. Основні напрями національного виховання

2.1. Національно - патріотичне виховання.

2.2. Морально-правове виховання.

2.3. Художньо-естетичне виховання.

2.4. Трудове виховання.

2.5.Фізичне виховання.

2.6.Екологічне виховання.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ В ГРУПАХ

- Знайомство з батьками, анкетування студентів і батьків. Складання соціального паспорту групи.
- Відповідальність батьків за виховання дітей.
- Актуальні проблеми виховання молоді на сучасному етапі.
- Спільна робота сім'ї та педагогічного колективу з профілактики правопорушень, наркоманії, алкоголізму та СНІДу.
- Підсумки практик та підготовка до державних іспитів.
- Підсумки роботи з групою за рік (семестр).
- Анкетування батьків і студентів.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА БЕСІД ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ ДЛЯ БАТЬКІВ.

- Харчування підлітків — запобігання хворобам.
- Хто друзі ваших дітей?
- Особливості поведінки наркоманів.
- Права дітей.
- Молодіжна політика в Україні.
- Група ризику: як вирішити проблему?
- Фактори, що впливають на виникнення в підлітків вживання наркотичних речовин.
- Мотиви і причини прилучення підлітків до спиртних напоїв. Пияцтво і алкоголізм — їх суть і характеристика.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ВИХОВНИХ ГОДИН

1. Національно - патріотичне виховання

1.1. Інформаційні години:

«Події в світі»; «Урядові вісті», «Україна: поступ вперед», «Новини одним абзацом».

1.2. Цикл лекцій:

«Я — громадянин України», «Люби свою землю», «Святиня землі української», «Герої Крутів», «Від початку нового літочислення» «Збройні сили України», «Ще стоїть Україна, ще не вмерла вона. І вмирати не має охоти»(В.Самійленко), «Ношу в собі народ як можу, для честі душу бережу».

1.3. *Виховні години:*

«Творець «Енциклопедії українознавства», «Мова моя калинова», «Йому завжди боліла Україна» (до річниці В.К.Винниченка), «Пророк, якого ми не знали», «Ну щоб здавалися слова», «Живи поете в пам'яті людській», «Володар думи сподівань народу».

1.4. *Бесіди:*

«Жити за законами держави», «Про зовнішність і духовну культуру», «Правда не стільки мудрість, скільки мужність», «Свобода полягає в тому, щоб залежати тільки від законів» (Вольтер), «І друзів і недругів потрібно судити однаковою міркою» (Меандр).

2. Морально-правове виховання

2.1. *Виховні години:*

«Конституція України: історія і сучасність», «Душі людської доброта», «Батьківська криниця», «Моральні цінності в сучасному житті», «Журавлем піднебесним на рідну Україну вернись», «Ремесла вашого села», «Пісні вашого села», «Рідне село, його історія», «Сучасні сімейні традиції», «Роде наш красний», «Я материнську рідну мову купав як трави у росі», «Я візьму той рушник, простелю наче долю», «Моя земля — моя історія жива».

2.2. *Бесіди:*

«Один із смертних гріхів», «Жінки на продаж», «Алкоголь та паління», «Плекайте слово і пісню», «Рятуємося в пізнім каятті», «Наші моральні ідеали», «Барви рідної мови», «Любіть Україну, як сім'ю люблять», «Шануймо старших», «Хвала рукам, що пахнуть хлібом», «Розумове і моральне завжди збігається», «Мій обов'язок перед рідними, колективом, країною», «Наші моральні ідеали».

2.3. *Лекції:*

«Закон для тебе і про тебе», «Наркотики проти людства».

2.4. *Тематичні вечори:*

«Українська криниця в народних віруваннях: усній народній творчості», «Обрядові свята», «Пам'ять родоводу», «Легенда рідного краю».

2.5. *Цикл диспутів:*

«Чи завжди ти правий?», «Моральні принципи людини: твій погляд», «Як стати лідером?», «Бути сучасним. Що це означає?», « власна моральна неохайність- це знак зневаги до самого себе»,

2.6. Години народознавства:

«Різдвяні дійства»; «Весільні обряди»; «Українські вечорниці»; «Українські напої та страви»; «Хліборобські обжинкові обряди»; «Великдень — найбільше християнське свято»; «Свято української народної календарно-обрядової пісні»; «Щедрий вечір»; «Ой, на Івана, на Купала»; «Український одяг. Одяг нашого краю»; «Ой, коляда-коляда»; «Колядки та щедрівки нашого краю».

3. Художньо-естетичне виховання

3.1. Виховні години:

«Нова доба нового прагне слова», «Зранена душа поета», «Живопис України», «Спалахнула зіркою на чужому небі», «Чарівниця з Богданівки», «Козацтво в живопису Ю.Сагайдака», «Покликання душі — пісня», «Геній поезії», «Голос, який з'являється раз у віки».

3.2. Вечори відпочинку:

«Студент завжди студент»; «Афіна-Паллада вшановує»; «Свято Св. Валентина»; «Панночка — україночка».

3.3. Свята за народним календарем:

«День Покрови»; «Свято Святого Миколая»; «Зелені свята»; «Великдень».

4. Трудове виховання

4.1. Виховні години:

«Твоя спеціальність», «Хвала рукам, що пахнуть хлібом», «Смак хліба — смак життя», «Економічна могутність України і ти», «На дерево дивися, як родить, а на людину — як робить», «Твоє покликання», «Щоб праця давала втіху», «Навчися планувати свій день».

5. Фізичне виховання

5.1. Провести санітарно-гігієнічне навчання для 1-х курсів на теми: «Особиста гігієна»; «Раціональне харчування студентів»; «Венеричні захворювання»; «Профілактика туберкульозу»; «Інфекційні захворювання та їх профілактика»; «Гігієна статевого життя».

5.2. Бесіди на тему:

«Режим праці та відпочинку»; «Здоровий спосіб життя», «Гармонія тіла і духу — основа фізичного виховання»; «Життя — це рух, здоров'я, краса»; «Кращі з кращих» (Олімпіада — 2000); «Ода жінці», «Про шлюб і сім'ю України» (Кодекс України); «Жінка — одвічна загадка природи»; «Життя — на продаж»; «Вінчання».

5.3. *Тематика бесід з циклу:* «За здоровий спосіб життя»; «Кинь палити!», «Скажемо «ні» наркотикам, алкоголю, палінню», «Вплив алкоголю на нервову систему і психіку людини»; «Жінка: наслідки паління та алкоголю».

5.4. *Виховні театралізовані заходи:* «Сватання»; «Обрядові звичаї»; «З чого складається і як проводиться таїнство шлюбу?»

6. Екологічне виховання

6.1. Тиждень, присвячений 20-й річниці чорнобильської трагедії: літературна композиція «Чорнобиль не дає забути...»; наукова конференція «Наслідки катастрофи»; зустрічі з ліквідаторами аварії на ЧАЕС; читацька конференція «Чорнобильський слід»; інформаційні години «Чорнобиль: вчора, сьогодні, завтра»

6.2. *Бесіди:*

«Багатства Херсонщини»; «Лікарські рослини»; «Про що кажуть квіти?»; «Білі птахи», «Земля — наше багатство»; «Тієї вогняної ночі»; «Червона книга — знак біди».

6.3. *Лекції:*

«Цікаві сторінки з історії екології» (I курс); «Клімат на планеті» (II курс), «Екологічний моніторинг» (III курс).

Орієнтовна тематика лекцій, бесід для 1-го курсу

«Історія міста».

«Права і обов'язки студентів».

«Як користуватися бібліотекою та працювати з книгою, періодичними виданнями?»

«Про організацію навчання, самопідготовки, відпочинку».

«Про підготовку до екзаменаційної сесії».

«Наркотики в молодіжному середовищі. Закон і молодь».

«Зілля ганьби і смерті».

«Культура одягу» (створення театру моди).

«Краса і здоров'я» (поради дієтолога, ендокринолога, психотерапевта).

«Інтимний світ жінки» (відверто про секс). Проведення лекцій, (бесід, інших форм роз'яснювальної роботи необхідно планувати для всіх вікових категорій дівчат окремо).

«Мистецтво господині» (вміння прийняти й розважити гостей, сервірувати стіл, куховарити, створювати затишок у домі, доброзичливий мікроклімат у сім'ї тощо).

ЦИКЛОГРАМА РОБОТИ КУРАТОРА ГРУПИ

Щоденно:

- з'ясування причин відсутності студентів на заняттях, фіксація пропусків у журналі;
- бесіди зі студентами, що запізнюються на заняття;
- організація чергування по групі;
- індивідуальна робота зі студентами;
- контроль зовнішнього вигляду студентів;
- організація харчування.

Щотижня:

- проведення годин куратора групи;
- проведення заходів у групі за планом роботи;
- робота з активом групи, організація діяльності органів студентського самоврядування;
- контроль за виконанням доручень;
- організація прибирання закріпленої території ;
- робота з батьками;
- робота з викладачами, що працюють у групі;
- зустріч з лікарем (медсестрою) за довідками про хвороби студентів.

Щомісяця:

- проведення групових зборів;
- проведення бесід з безпеки життєдіяльності;
- організація чергування групи у коледжі;
- відвідування занять викладачів-предметників у своїй групі;
- консультації у психолога;
- тестування та анкетування студентів з метою вивчення індивідуальних особливостей студентів та аналізу розвитку групового колективу;
- контроль за станом підручників;
- зустріч з батьківським активом;
- відвідування студентів удома.

Один раз на семестр:

- оформлення групового журналу за підсумками семестру, складання звіту;
- заповнення залікових книжок та видача їх студентам;
- проведення батьківських зборів;
- участь у роботі семінару, методичного об'єднання кураторів груп;
- аналіз виконання плану роботи, корекція плану виховної роботи;
- складання плану роботи на канікули.

Один раз на рік:

- аналіз плану виховної роботи за попередній та складання на наступний навчальний рік;
- проведення відкритого виховного заходу;
- оформлення особових справ студентів;
- статистичні відомості про групу (станом на 5 вересня);
- робота з підручниками (видача, перевірка, здавання);
- написання характеристик (за необхідності);
- страхування студентів від нещасних випадків.